

הקדמה

חשיבות חינוכית ממדרגה ראשונה נודעת לשילובם של בני-הנעורים בחיי הקהילה שבתוכה הם חיים. עובדת היותם תלמידים בבית-ספר חייבת לחזק את התודעה הקהילתית של הצעירים. בית-ספר אינו יכול להיות מנותק מסביבתו הטבעית. הוא חלק אינטגרלי ממנה. הצלחתו החינוכית של בית-ספר מותנית במידה רבה ביחסי הגומלין שבינו לבין קהילתו. ככל שתלמידי בית-הספר התיכון מעורבים יותר בחיי הקהילה, ובית-הספר בכלל זה, כך מתחשלת מידת רצינותם ואחריותם הן לגבי חובותיהם כתלמידים והן לגבי חובותיהם כאזרחים צעירים.

יחסי הגומלין שבין בית-הספר לקהילה, באים לידי ביטוי גם במעורבות הקהילה בחיי בית-הספר. זהו תהליך דו-סטרי. בית-הספר משרת את הקהילה והקהילה מרגישה אחריות מלאה לנעשה בבית-הספר.

דו-סטריות זו מחייבת הבנה ורגישות משני הצדדים. הגזמה בהתערבות של שני הצדדים זה בזה עלולה לגרום לחיכוך. יש צורך, איפוא, ללמוד את המידה הנכונה, את המינון הנכון, של המעורבות ההדדית. הניסוי בן שלוש השנים, שסיכמו כלול בחוברת זו, נועד למטרה זו.

יעמדו על הברכה כל העוסקים בפעולה חשובה זו.

בברכה נאמנה,

אברהם עודד כהן
מנהל מינהל חברה ונוער

מבוא

בית הספר הקהילתי העל-יסודי החל כניסוי באגף הנוער בשנת התשמ"ח.
בשנה הראשונה נכללו בפרוייקט שבעה בתי ספר.
בתום שלש שנות ניסוי הוא מונה עשרים ושבעה בתי ספר.

בפרסום זה נכללים שלושה פרקים:

בפרק הראשון ניסינו להסביר את מהותו של בית הספר הקהילתי העל-
יסודי.

בפרק השני תיארנו את שלבי הביצוע ואת דפוסי ההתארגנות של בית הספר
הלכה למעשה: המבנה האירגוני של ביה"ס, התפקידים ומסגרות ההכשרה.
שילבנו לכל אורך הדרך תגובות ודוגמאות מניסיוננו.

בפרק השלישי הבאנו דוגמאות להפעלות שעשויות לסייע למורים ולרכזים
ליצור מעורבות של כל אוכלוסיות הפרוייקט.
